

PAN

POLSKA AKADEMIA NAUK

Ekonomia

Biologia

Psychologia

Filozofia

Wiedza

Kultura

Historia

Prawo

Socjologia

XXI

FESTIWAL NAUKI

W PAŁACU STASZICA

23 IX-1 X 2017

SPOTKANIE WEEKENDOWE

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

Instytut Badań Literackich PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

23.09.2017

340. Jak przygotować edycję listów XIX-wiecznych? - A. Błaśnińska
23 IX godz. 9, W, 16 lat, sala 144 (I piętro)

W trakcie wykładu zostaną przedstawione poszczególne etapy przygotowania edycji korespondencji XIX-wiecznej. Uczestnicy będą mogli poznać zadania, jakie podejmuje edytor, opracowując archiwalia.

341. Nowa Panorama Literatury Polskiej, czyli o literaturze w epoce cyfrowej – P. Rams

23 IX godz. 10, D, P, W, od 15 lat, sala 144 (I piętro)

Celem wykładu jest pokazanie – na przykładzie Nowej Panoramy Literatury Polskiej – w jaki sposób można twórczo wykorzystać przestrzeń internetu do opowiadania o literaturze.

342. „Drobiazgi, które nosił przy sobie”. O pasjach i zwyczajach Bolesława Prusa – A. Grabowska-Kuniczuk

23 IX godz. 11, D, P, W, od 16 lat, sala 144 (I piętro)

Materiały pochodzące z archiwum Prusa, jakie zachowały się w zbiorach bibliotek obdarowanych przez wdowę po pisarzu Oktawie Głowacką mogą posłużyć jako źródło wiedzy o życiu i twórczości pisarza.

343. Zbrodnia w stylu retro. Wiek XIX we współczesnej kulturze popularnej – A. Bąbel

23 IX godz. 12, Wa, W, od 15 lat, sala 144 (I piętro)

Zajęcia pokazują na wybranych przykładach (literatura i film) współczesne, potoczne wyobrażenia na temat pewnej sfery wieku XIX. Oprócz mody na seriale kryminalne „retro” omówione zostaną również postaci-znaki (Przestępca, Detektyw).

344. Technologie intelektu, rozszerzenia umysłu, umysł zbiorowy

– K. Gajewski, 23 IX godz. 13, Wa, od 16 lat, sala 144 (I piętro)

W trakcie warsztatów zastanowimy się, w jaki sposób na nasze

postrzeganie świata, myślenie i działanie wpływają technologie, takie jak tekst pisany, książka drukowana, stacjonarny komputer.

Fundacja Gender Center, Instytut Badań Literackich PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

345. Promocja młodej humanistyki na łamach „Biuletynu Polonistycznego” – M. Wilczak
23 IX godz. 14, D, P, W, od 16 lat, sala 144 (I piętro)
Program spotkania przewiduje krótką prezentację „Biuletynu Polonistycznego”, dyskusję nad formami promocji młodej humanistyki w Internecie oraz wręczenie dyplomów laureatkom konkursu Publikuj.dr

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

24.09.2017

Fundacja Gender Center, Instytut Badań Literackich PAN ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

346. Syrena? Wampirzyca? Kim jest Aspazja z „Poganki” Narcyzy Żmichowskiej? – E. Serafin
24 IX godz. 12, W, od 15 lat, sala 144 (I piętro)
Podczas wykładu zastanowimy się, jakie postacie fantastyczne, charakterystyczne dla Słowian, ale nie tylko, mogły stać się podstawą do stworzenia Aspazji, bohaterki „Poganki” Narcyzy Żmichowskiej.

347. Sierotka Marysia i inne literackie sieroty – I. Misiak
24 IX godz. 14, W, od 15 lat, sala 144 (I piętro)
Wykład będzie poświęcony problematyce sieroctwa podjętej przez Konopnicką w O krasnoludkach i o sierotce Marysi, jako metaforze wykluczonej jednostki, która aktywnie szuka swojego miejsca w świecie.

348. Judyta i Ligia. Figury literackie. Nowe odczytanie
– M. Rudaś-Grodzka, 24 IX godz. 16, W, od 18 lat, sala 144 (I piętro)
„Książd Marek” Słowackiego i „Quo vadis” Sienkiewicza są utworami, które czerpały swoje inspiracje ze Starego i Nowego Testamentu. Wykład będzie poświęcony nowej interpretacji tych dzieł.

KLUBY

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

25.09.2017

Akademia Młodych Uczonych PAN, we współpracy z Zakładem Działalności Pomocniczej PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

49. Jak unikać błędów logicznych? – A. Brożek, M. Będkowski
S. Ivanyk, A. Chybińska, D. Traczykowski
25 IX godz. 17, Wa, od 12 lat, sala 167 (I piętro)

*Nam hendrerit, ma
lorem molestie enim.*

Warsztaty rozpoczną się od krótkiego przedstawienia rodzajów błędów logicznych. Następnie uczestnicy warsztatów będą – z pomocą prowadzących – identyfikować błędy logiczne w wypowiedziach i rozumowaniach.

Instytut Sławistyki PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

48. Hashtagowanie tożsamości, czyli co sławista/slawistka robi na Instagramie – E. Wróblewska-Trochimiuk

25 IX godz. 17, W, od 15 lat, sala 166 (I piętro)

Podczas wykładu słuchacze dowiedzą się, jak można badać serwis Instagram. Przykład hashtagu #ojczyzna posłuży jako materiał do refleksji na tym, z czym Chorwatom kojarzy się ich własny kraj.

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

26.09.2017

Akademia Młodych Uczonych PAN, we współpracy z Zakładem Działalności Pomocniczej PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

101. Nativni, uczący się, nowomowcy – typy użytkowników języków mniejszościowych w Europie? – N. Dołowy-Rybińska

26 IX godz. 17, W, od 14 lat, sala 167 (I piętro)

Obecnie rozmywa się pojęcie natywnego użytkownika języka mniejszościowego jako posiadającego najwyższe kompetencje językowe. Pojawiają się natomiast nowe typy: uczący się i nowi użytkownicy języków mniejszościowych. Typy te oraz związane z nimi problemy zostaną przedstawione w oparciu o badania terenowe prowadzone w Polsce i w Europie.

Instytut Sławistyki PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

100. O rosyjskim „domu” z perspektywy etnolingwistyki

– D. Pazio-Włazłowska, 26 IX godz. 17, W, od 15 lat, sala 166 (I piętro)

Dom jest podstawowym czynnikiem organizacji świata. Celem wykładu będzie wskazanie zespołu cech przypisywanych domowi przez użytkowników współczesnego języka rosyjskiego.

Instytut Badań Literackich PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

97. Literatura i psychoanaliza. Tajemnica miłości romantycznej
– D. Danek, 26 IX godz. 18, W, od 16 lat, sala 144 (I piętro)
Pozwalają odkryć połączenie warsztatu badacza literatury i warsztatu psychoanalitycznego, co ukazuje zarazem ukryte dotychczas prekursorstwo poznawcze wielkich utworów literatury romantycznej.

FILOZOFIA

**Towarzystwo Naukowe Prakseologii
gościnnie w Pałacu Staszica, ul. Nowy Świat 72**

71. Sprawność zarządzania międzykulturowego – J. Kolarzowski
R. Banajski, T. Berliński, 26 IX godz. 18, W, od 15 lat, sala 154 (I piętro)
Sprawność procesu budowy ujednoczonej struktury organizacyjnej przez ludzi wywodzących się z różnych grup etnicznych i zamieszkujących w tym samym społeczeństwie.

BIOLOGIA

**Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. J. Kielanowskiego PAN
gościnnie w Pałacu Staszica, Nowy Świat 72**

130. Rozmnażanie z głową, a może w głowie? – A. Gajewska
27 IX godz. 17, W, od 16 lat, sala 167 (I piętro)
Wykład na temat regulacji procesów rozrodczych na poziomie ośrodkowego układu nerwowego.

27.09.2017

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

Instytut Sławistyki PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

152. Dzwony kościelne – ich symbolika, mowa i funkcja

– E. Mastowska, 27 IX godz. 17, W, od 15 lat, sala 166 (I piętro)

Prezentacja poświęcona będzie symbolice i funkcji dzwonów kościelnych ukazanych w trzech perspektywach: sakralnej, apotropaicznej i antropocentrycznej.

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

Instytut Sławistyki PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

28.09.2017

203. Wilno – na pograniczach pamięci – M. Kasner

28 IX godz. 17, W, od 15 lat, sala 166 (I piętro)

Autorka wykładu podejmie zagadnienia kultury pamięci w odniesieniu do Wilna na podstawie wybranych przykładów z literatury polskiej oraz litewskiej powstałych po 1990 roku.

SPOTKANIE WEEKENDOWE

ARCHEOLOGIA

30.09.2017

**Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN
we współpracy z Zakładem Działalności Pomocniczej PAN
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica**

471. Nieistniejące pejzaże Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej
– J. Iwaszczuk, 30 IX godz. 10, Wys, od 7 lat, sala 166 (I piętro)
Wystawa przedstawia wybrane fotografie Peter'a Harrington'a - oficera RAF-u, wykonane w latach 1942-1943 dot. historycznych pejzaży miast, m.in. Damaszku, Aleppo, Bagdadu, Jerozolimy oraz Bejrutu.

472. Archeologia kolorowych nici – M. Woźniak, A. Filipek
30 IX godz. 10, P, Wa, W, od 7 lat, sala 166 (I piętro)
Poznanie technik tkackich znane od kilku tysięcy lat, które są ponadczasowe oraz mogą znaleźć praktyczne zastosowanie nawet dziś.

473. Z wizytą w haremie sułtanów Imperium Osmańskiego
– A. Łyżwa-Piber, K. Molga, M. Więch, M. Wyżgot
30 IX godz. 12:30, D, P, Wa, W, od 12 lat, sala 166 (I piętro)
Zgłębiajmy się w tajemnice orientalnego świata kobiet. Poznamy życie codzienne w haremie, które w świecie muzułmańskim jest częścią domu, kompleksu pałacowego, przeznaczona dla kobiet i ich dzieci.

474. W świątyni egipskiej – J. Iwaszczuk, A. Stupko-Lubczyńska, E. Józefowicz, K. Kapiiec, F. Taterka
30 IX 13:30, P, Wa, W, od 7 lat, sala 166 (I piętro)
Poznanie świątyń egipskich. Możliwość pobrania nauki u skryby świątynnego, który pokaże, jak pisać znaki hieroglificzne oraz wprowadzi w tajniki pisma. Można będzie odbyć praktyki jako metody kapłan.

HISTORIA

PAN Archiwum w Warszawie, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

464. Polscy badacze Syberii – J. Arvaniti
30 IX godz. 10-15, Wys, od 10 lat, sala 123 (I piętro)
Wystawa „Polscy badacze Syberii, na której pominięte zostały wątki patriotyczne i martyrologiczne, prezentuje odkrycia i osiągnięcia naszych rodaków w dalekiej Azji w różnych dziedzinach.

460. Drogi do Polski serca Kościuszki – J. Arvaniti
30 IX godz. 10, Wys, od 10 lat, sala 123 (I piętro)
Na wystawie przedstawiono miejsca pochówku zabalsamowanego i umieszczonego w wazie serca Tadeusza Kościuszki w Szwajcarii, we Włoszech i ponownie w Szwajcarii, zanim złożone je na Zamku Królewskim.

461. Za co lubimy i cenimy naszych darczyńców?
– H. Krajewska, J. Stasiak
30 IX godz. 10, F, W, od 15 lat, sala 123 (I piętro)
Rola darczyńców we wzbogacaniu zasobów archiwalnych, na przykładzie PAN Archiwum w Warszawie. Wystąpieniu towarzyszy film pt. Darczyńcy”.

462. **Peregrynacja serca Tadeusza Kościuszki** – H. Krajewska
30 IX godz. 11, W, od 10 lat, sala 123 (I piętro)
Tadeusz Kościuszko swoje serce zapisał najmłodszej z córek Franza Zeltnera, w którego domu mieszkał. W 1895 r. urna z sercem trafiła na Zamek w Rapperswilu, po wyzwoleniu Polski – na Zamek Królewski.

463. **Połączył ich „Dziennik” rozdzieliła „Pornografia”**
– A. Mieszkowska, 30 IX godz. 12, W, od 15 lat, sala 123 (I piętro)
Nieudana współpraca Anny Posner (1917-2001), tłumaczki literatury i prac naukowych polskich pisarzy i uczonych we Francji z Witoldem Gombrowiczem.

465. **Kulisy pierwszych kampanii prezydenckich w Polsce – od teczki Tymińskiego** – B. Borkowski
30 IX godz. 13, W, od 15 lat, sala 123 (I piętro)
Jak wyglądały pierwsze prezydenckie kampanie wyborcze po transformacji ustrojowej? Kim byli tajemniczy specjaliści od wizerunku w latach 90? Jak organizowano debaty? Kto manipulował wyborcami?

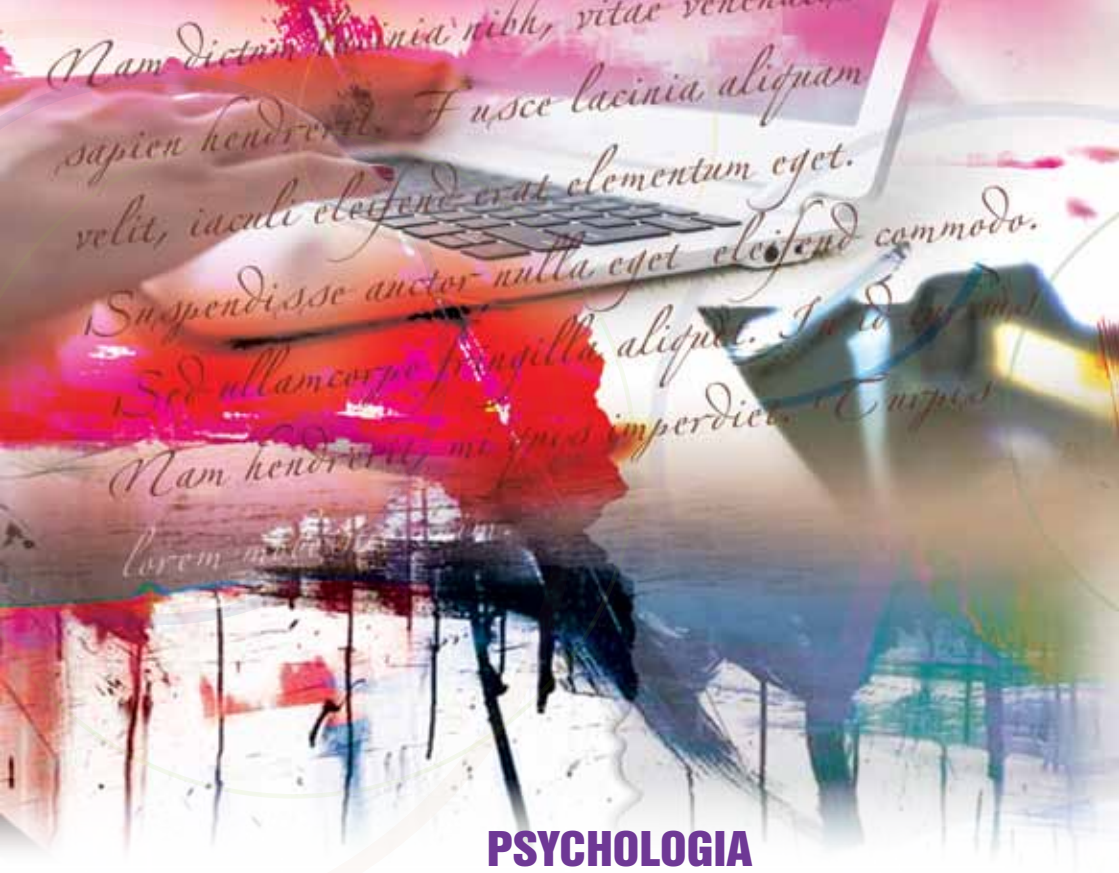
466. **„Dobry młyn wszystko zmieli”... O młynach i młynarzach w życiu zbiorowym** – K. Sójkowska
30 IX godz. 13:30, W, od 10 lat, sala 123 (I piętro)
Współcześnie młyny stanowią atrakcję turystyczną, a o młynarzach raczej się nie słyszy. Dawniej młyny stanowiły instytucję, która swoim znaczeniem nie ustępowała kościołowi czy karczmie.

467. **Wędrowki wystawy „Polscy badacze Syberii” po Syberii**
– J. Arvaniti, 30 IX godz. 14, W, od 10 lat, sala 123 (I piętro)
Wystawa Polscy badacze Syberii, w dwujęzycznej, polsko-rosyjskiej wersji językowej zaprezentowana została po raz pierwszy w 2008 r. w Prezydium Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie podczas Dni Nauki Polskiej.

BIOLOGIA

**we współpracy Zakład Działalności Pomocniczej PAN
gościnnie w Pałacu Staszica, ul. Nowy Świat 72**

414. **Rośliny owadożerne** – A. Zagajewski
30 IX godz. 10, P, W, od 7 lat, sala 164 (I piętro)
Rośliny owadożerne: wystąpienie wraz pokazem roślin znajdujących się w zbiorach Ogrodu Botanicznego PAN w Powsinie.

PSYCHOLOGIA

Instytut Psychologii PAN, we współpracy z Zakładem Działalności Pomocniczej PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

444. **Czy od seksu można się uzależnić? Neuronalne mechanizmy nałogowych zachowań** – M. Wordecha, E. Kowalewska
30 IX godz. 12, D, P, od 16 lat, sala 167 (I piętro)
Przedstawione zostaną wyniki badań przeprowadzonych przez zespół hiperseksualnosc.pl. Odpowiemy na pytania: Czy od pornografii rzeczywiście można się uzależnić ?

EKONOMIA

Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, we współpracy z Zakładem Działalności Pomocniczej PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

445. **Młodzi innowatorzy** – T. Baczeko
30 IX godz. 12, D, P, Wa, W, od 14 lat, sala 162 (I piętro)
6. edycja serii spotkań poświęconych prezentacji liderów konkursów dla młodych wynalazców i możliwość zapoznania się z barierami na jakie natrafiają oraz ich oczekiwania.

FILOZOFIA

Instytut Filozofii i Socjologii PAN we współpracy z Zakładem Działalności Pomocniczej PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

433. **Labirynt Filozoficzny** – D. Facca
30 IX godz. 12:30, D, Wa, od 7 lat, pokoje na I i II piętrze
Dowiedz się, czym jest filozofia i jak zadać pytanie, by uzyskać filozoficzną odpowiedź. Zmierz się z największymi filozofami, sprawdź, czy istnieją pytania, o których nie śniło się filozofom.

SOCJOLOGIA

Instytut Filozofii i Socjologii PAN we współpracy z PAN Zakładem Działalności Pomocniczej

Kobiety - imigrantki na polskim rynku pracy – K. Andrejuk
30 IX godz. 13:30, W, od 16 lat, sala 167 (I piętro)
Coraz więcej cudzoziemców przybywa do Polski, aby tutaj pracować - tymczasowo lub długoterminowo. Z jakimi specyficznymi wyzwaniem zmagają się kobiety - imigrantki, które chcą być aktywne zawodowo w Polsce?

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

Fundacja Gender Center, Instytut Badań Literackich PAN, ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica

449. **Kto się boi traktorystki?** – A. Mrozik
30 IX godz. 14, W, od 15 lat
Czy jako „hasło wywoławcze” PRL-u, symbol ukazywanej jako karykaturalna emancypacji kobiet, traktorystka może być dziś użyteczna w debacie o prawach kobiet? Czy można „odzyskać traktorystkę” dla kobiet i ruchu kobiecego w Polsce?

450. **Od chatki na kurzej stopce do superbohaterki. Jak zmieniała się Baba Jaga.** – M. Taperek
30 IX godz. 16, W, od 15 lat
Wykład poświęcony będzie przemianom przedstawiania w kulturze postaci wiedźmy i czarownicy. Przybliżone zostaną słowiańskie korzenie tej postaci, jak również ujęcia znane z folkloru, literatury i filmu.

451. **Sublokatorka.**

Trening jasności

– N. Judzińska,
30 IX godz. 16, W, od 16 lat
Kim jest tytułowa Sublokatorka
z powieści Hanny Krall?
Na jakich warunkach funkcjonuje
w społeczeństwie i kto te warunki
stawia? Czego nie wypada robić
i mówić Sublokatorce, a jaka być
powinna?

WIEDZA O JĘZYKU I KULTURZE

01.10.2017

**Fundacja Gender Center
Instytut Badań Literackich
PAN, ul. Nowy Świat 72,
Pałac Staszica**

452. **Cudzoziemka**

jako figura kobiecej

inności – K. Nadana-
Sokołowska, 1 X,
godz. 14, W, od 15 lat,
sala 144 (I piętro)

Wykład będzie poświęcony pokazaniu różnych możliwości interpretacji bohaterki „Cudzoziemki” Kuncewiczowej, uważanej przez wielu krytyków za najlepszy portret psychologiczny kobiety w kulturze polskiej.

453. **Schulzowska Bianka jako figura literacka. Nowe interpretacje**

– A. Wróbel, 1 X godz. 16, W, od 18 lat, sala 144 (I piętro)
Podczas spotkania zastanowimy się nad kreacją Bianki, bohaterki „Wiosny” Brunonia Schulza. Poszukamy jej rodowodu zarówno w obrazach demonicznych kobiet, jak i w postaciach realnych.

W - wykład, Wa - warsztaty, Wys - wystawa, Wyc - wycieczka, P - pokaz, D - dyskusja, F - film

PAN

POLSKA AKADEMIA NAUK

Institut Badań Literackich PAN
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.ibl.waw.pl>

Institut Nauk Ekonomicznych PAN
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.inepan.waw.pl>

Institut Nauk Prawnych PAN
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.inp.pan.pl>

Institut Sławistyki PAN
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.ispan.waw.pl>

PAN Zakład Działalności
Pomocniczej w Warszawie
ul. Nowy Świat 72 Pałac Staszica
<http://www.zdp.pan.pl>

PAN Archiwum w Warszawie
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.apan.waw.pl>

Towarzystwo Naukowe Prakseologii
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.tnp.edu.pl>

Institut Filozofii i Socjologii PAN
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.ifispan.waw.pl>

Institut Kultur Śródziemnomorskich
i Orientalnych PAN
ul. Nowy Świat 72, Pałac Staszica
<http://www.iksio.pan.pl>

Institut Psychologii PAN
ul. Jaracza 1, 00-378 Warszawa
<http://www.psych.pan.pl>

PAN Ogród Botaniczny w Powsinie
ul. Prawdziwka 2
02-973 Warszawa
<http://www.ogrod-powsin.pl>

Institut Fizjologii i Żywienia Zwierząt
im. Jana Kielanowskiego PAN
ul. Instytucka 3, 05-110 Jabłonna
<http://www.ifzz.pl>

Rada Upowszechniania Nauki
przy Prezydium PAN, PKiN
Pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
<http://www.run.pan.pl>